

خیلواکی

استقلال

www.esteqlaal.net

یکشنبه ۲۰ مارچ ۲۰۲۲

مرجان کمال

نام گذاری های جدید جاده ها و چهارراهی ها

این یادداشت جالب و پرمحتوی، قبل بر این از قید قلم باز مانده بود و اینک به مناسبت سال نو خود ما، یعنی سال ۱۴۰۱ هـ ش، آنرا مزین این صفحه نموده و به روح و روان آن دخت اصیل افغان، درود و دعا می فرستیم. یاد شان همیشه گرامی باد!

(استقلال - خ، ۱۴۰۱)

در گذشته های دور بعضی چهارراهی ها نظر به مجاورت شان با یک دفتر و دیوان رسمی مانند چهارراهی صدارت، که مقر دفتر صدراعظم و یا چهارراهی شیرپور و جاده شیر پور، و یا جاده ولایت و یا چهارراهی حاجی یعقوب، به دلیلی این که مسجد در همین قسمت موقعیت داشت و توسط تاجری به همین نام ساخته شده بود، نام گذاری می نمودند.

جاده ها و چهارراهی های جدید:

از چهارراهی کارته آریانا تا سه راهی خارنوالی به نام جاده شاه امان الله از سه راهی نصرالله خان تا چهارراهی صحت طفل به نام جاده ملک فهد از مسجد وزیر محمد اکبر خان تا چهارراهی صحت

عامه به نام محمود طرزی، سرک پانزدهم وزیر اکبر خان که در پهلوی شفاخانه صحت طفل واقع می باشد به نام مهاتما گاندی، و شفاخانه صحت طفل که توسط هندوستان ساخته شده نیز به همین نام مسما می باشد.

چهارراهی ای که در ناحیه نهم واقع است به نام یکی از قوماندان های جهاد علیه شوروی، حاجی عبدالحق، که به تاریخ ۲۶ اکتوبر ۲۰۱۱ به شهادت رسید، مسما گردید.

چهارراهی صحت عامه به نام چهارراهی مسعود که به تاریخ ۹ سپتامبر ۲۰۰۱ میلادی، توسط یک حمله انتحاری از بین رفت، گذاشته شده است و در بالای آن یک منار به نام منار مسعود اعمار گردیده است.

چهارراهی و منار احمد شاه مسعود

برهان الدین ربانی، به تاریخ ۲۰ سپتامبر ۲۰۱۱ در اثر یک حمله انتحاری در گذشت، بعد از وفاتش طی یک فرمان رئیس جمهور کرزی، جاده پل تخنیک تا چهارراهی قمبر به نام جاده برهان الدین ربانی و پوهنخی تعلیم و تربیه به نام پوهنخی برهان الدین ربانی مسما گردید.

به استقبال از نودومین سال دوستی افغانستان - ترکیه به تاریخ سوم مارچ ۲۰۱۱ میلادی مطابق به دوازدهم حوت ۱۳۸۹ شمسی، یکی از سرک های کابل که از چهارراهی زنبق شروع و به مسجد حنظله ختم می شود به نام جاده انقره مسما گردید که عبارت از سرک عقب وزارت امور زنان می باشد.

همچنان به میدان هوایی کابل یا میدان هوایی خواجه رواش، نام میدان هوایی حامد کرزی داده شد.

که البته روزی تاریخ در مورد این نام گذاری ها تصمیم خواهد گرفت.

ناگفته نباید گذاشت که آقای حامد کرزی نظر به (ضرب المثل مشهور، که از کیسه خلیفه می بخشد)، دارائی های عامه را به بسیار آسانی بخشش نمود که از آن جمله میتوان از زمین های شیرپور، و همچنان تپه وزیر اکبر خان برای مقبره برهان الدین ربانی و تپه کارته پروان برای مقبره قسیم فهیم و امثالهم نام برد.

این بود خلاصه از آبدات، بناء ها، گذر ها، و... کابل، که شاید روزی برسد که با مطالعه دقیق به صورت مفصل و با جزئیات از کابل باستان حرف زد.

رسوم و رواج ها در کابل:

اول رسیدن بهار و ختم چله زمستان: اولین پیام آور بهار غچی ها می باشند که در آسمان کابل هویدا می شوند.

نوروز شود و لاله خوش رنگ برآید مرغ دل من از قفس تنگ برآید

قبل از نوروز، خانه تکانی و پاک کاری آغاز می گردید، و در روز نوروز که به جشن یا میله دهقان نیز مشهور است، همه مردم در خانه ها و یا باغ های شان نهال غرس می نمودند، در زیارت حضرت علی کرم الله در مزار شریف، میله گل سرخ با شکوه و عظمت برقرار گردیده و تمام دشت و دمن با گل های شقایق، به خود رنگ سرخ می گرفت، و جهنده سخی هم در مزار شریف و هم در زیارت کارته سخی در کابل بالا می شد. خوراک های نوروز، سبزی چلو با ماست، هفت میوه و ماهی بریان می باشد.

ناگفته نباید گذاشت که قبل از ظهور دین مقدس اسلام، جشن های زیادی موجود بود که آهسته آهسته از بین رفت و فقط نوروز باقی مانده است که طبق سنن اسلامی بر گزار می گردد. و از جمله جشن های قدیم یکی دیگر که ندرتاً برگزار می شود شب اول زمستان است که عبارت از شب یلدا و درازترین شب ها می باشد.

ورزش های مشهور کابل:

پهلوانی:

شیرینی ماندن از رسوم پهلوانی است، به ترتیبی که هر کس که می خواست داخل ورزش پهلوانی شود، خنچه شیرینی را نزد استاد می گذاشت و همه کس قدری از آن در دهن خود نموده و دهن شیرین می کردند. از آن به بعد استاد به تربیت شاگرد خود شروع می کرد.

پهلوانی، که در یک اطاق بزرگ سر پوشیده، که دورادور اطاق از سطح اطاق یک متر بلند تر و در وسط اطاق هرکاره وجود داشت.

استاد یا خلیفه در بالای اطاق نشسته و شاگردانش در اطرافش می نشستند، به امر خلیفه مسابقه شروع می گردید.

یکی از جالب ترین نمایشات پهلوان ها ضرب میل بود، که ضرب میل به یک ریتم خاص با بالا نمودن و پایان نمودن میله ها به شکل دایروی با حرکت دادن پا ها و دست صورت می گرفت.

کمان کشی: عبارت از یک آهن بسیار مقاوم، که دو طرف آن ها بسته و در بین آن حلقه های آهنی جا به جا می باشد. پهلوان ها برای معرفی خود مانند کمان کش آن را کش و تکان می دادند که از آن یک ساز دلنواز بر می خواست و با آن ساز پهلوان خود را معرفی می کرد.

از پهلوان های مشهور کابل یکی خلیفه رحمت الله بود که امیر حبیب الله خان وی را خیلی دوست داشت و در سفر که به لغمان نمود وی را با خود برده بود، پهلوان مذکور بعد از شهادت وی در همان جا مریض گردیده و وفات نمود.

کاکه های کابل که در تاریخ کشور ما حماسه آفریده اند یک بحث بسیار جالب و خیلی ها با ارزش می باشد، در آینده از آن حرف ها خواهم گفت.

استقلال – خپلواکی:

خواهرک نازنین ما، روانشاد"مرجان" جان دیگر با ما نیست که می دید و با چشم و سر مشاهده می کرد و در مورد می نوشت که چه بجا نوشته بود" روزی تاریخ در مورد این نام گذاری ها تصمیم خواهد گرفت"، تاریخ در مورد نام گذاری های تهوع آور آن زمان، امروز تصمیم گرفته است و اکثر این نام ها از روی جاده ها و خیابان ها و چهارراهی ها و مؤسسات کابل حذف گردیده اند. یک کار دیگر که باید صورت گیرد و هنوز به مرحله اجرا گذاشته نشده است، این تواند بود که منار احمد شاه مسعود را انتقال دهند به میدان هوایی"حامد کرزی"، البته اکنون میدان هوایی کابل دوباره به اصلیت خود برگشته است و حامد کرزی هم به زباله دانی تاریخ سپرده شده است، درست مثل احمد شاه مسعود و یک مشت ایله جار دگر. روح شاد باد ای خواهرک دراک و پرکار ما!